

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Красимира Кисьова, д.м.н.

Относно: конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в областта на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт- професионално направление. 7.1. Медицина.

Специалност „Пневмология и фтизиатрия“

На д-р Велин Стратев, д.м

Д-р Велин Стратев завършва медицина 2004г.- МУ-Варна. През 2014г. придобива специалност по пневмология и фтизиатрия, като през това време работи като лекар ординатор, лекар асистент в отделение по белодробни болести, ВМА- ББАЛ. От 2014 е в клиника по пневмология и фтизиатрия МБАЛ „Св. Марина“, а от 2013- асистент респективно в момента главен асистент. Има редица специализации и квалификации, включително и за ВСД, сертификати.

В настоящия конкурс за доцент Д-р Велин Стратев участва общо с 66, от които 25 реални публикации. Останалите 41 включват участие в национални и международни форуми (преобладават международните).

Научните трудове на д-р В. Стратев могат да бъдат обобщени в 5 раздела:

- I. Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“(1 бр.).
- II. Монографии, учебници и ръководства (3 бр.).
- III. Пълнотекстови публикации в чужди и български научни списания и сборници (25 бр.,от които 2 в международни научни списания с импакт-фактор).
- IV. Участия във форуми в България, с публикувани резюмета (16 бр.).
- V. Участия в международни форуми, с публикувани резюмета (21 бр.).

В научноизследователската дейност на д-р Велин Стратев могат да се открият няколко основни тематични направления. Справката за научните приноси е написана компетентно и професионално.

I Белодробни болести:

ХОББ, Тютюнопушене, Домашна кислородотерапия, NIV, Белодробни инфекции, Дих.нарушения по време на сън, Пулмонална хипертония, Редки белодробни болести, БТЕ, Туберкулоза и NTM, Бронхиална астма, Опортюнистични инфекции.

II Вътрешни болести

III Затлъстяване и други болести в детско-юношеската възраст.

I. Проучвания в областта на белодробните болести

1. Проучвания в областта на ХОББ

- **Патогенеза на ХОББ - нива на антиоксидантни ензими, CRP и метаболитни нарушения при пациенти с ХОББ**

Основните проучвания на автора са в областта на патогенезата на ХОББ. За първи път в България се изследват *нивата на антиоксидантните ензимни системи*

глутатион-пероксидаза (ГПх) и супероксид-дисмутаза (СОД) при пациенти с ХОББ в екзацербация и стабилна ХОББ, в сравнение с нивата им при контролна група здрави индивиди и промените им след лечение. Изследвани са също така възпалителни маркери (CRP) и метаболитни нарушения, в частност наличието на метаболитен синдром и затлъстяване при пациенти с ХОББ. Публикуваният дисертционен труд (1) обобщава тези проучвания и намира, че *при пациенти с ХОББ е налице повишено хронично възпаление, измерено чрез нивата на CRP и повишен оксидативен стрес, измерен чрез понижаване нивата на антиоксидантните ензими, което се асоциира с влошена белодробна функция при тези пациенти.*

Оралната презентация „Повишен оксидативен стрес и възпаление при пациенти с ХОББ и асоциацията им с белодробната функция“ (35) печели втора награда на лятната научна среща на БДББ, Албена 2013 г.

II. Публикувани са едни от първите данни за България за честота на метаболитен синдром при пациенти с ХОББ и се определя асоциацията на компонентите на метаболитния синдром с белодробната функция (21). Друг съществен принос е установяването на повишени нива на антиоксидантни ензими и CRP при пациенти с ХОББ и метаболитен синдром, което определя повишения риск при тази група пациенти и нуждата от активно лечение на метаболитните нарушения. За първи път в страната са предоставени данни за *затлъстяването при пациенти с ХОББ и наличието на повишен ИТМ сред изследваната група.* Метаболитните нарушения при ХОББ са представени на български (34, 38) и международни форуми (54, 56, 58), с цитиране в международната литература. Постерната презентация „Антиоксидантна защита и затлъстяване при пациенти с ХОББ и метаболитни нарушения“ (34) печели I-ва награда за най-добър постер на конгреса на БДББ, София 2014 г., а абстрактът „The metabolic syndrome (MetS) in patients with chronic obstructive pulmonary disease (COPD) and its association with airway obstruction“ (58) печели сребърен грант за участие в ERS в Барселона, 2012 г.

2. Проучвания в областта на тютюнопушенето

За първи път в България са публикувани данни за нивата на антиоксидантните ензими (супероксид-дисмутаза и глутатион-пероксидаза) и затлъстяване при пушачи без придружаващи респираторни заболявания. Установява се, че нивата на антиоксидантните ензими се асоциират с намаление на белодробната функция и показателите за обезитет при пушачи, като при тях е налице повишен оксидативен стрес.

3. Проучвания в областта на кислородотерапията и неинвазивна вентилация

Д-р Велин Стратев е съавтор в първото публикувано в България ръководство за пациенти, които имат нужда от дълготрайна домашна кислородотерапия (4). Представени са на национални форуми първите обобщени данни за заболяванията, водещи до хронична дихателна недостатъчност и необходимост от домашна кислородотерапия, средната продължителност и дебит на кислородотерапията и данни за смъртността при тези пациенти (33, 36).

4. Белодробни инфекции

В серия от публикувани обзорни статии са представени етиологията, рисковите фактори, данни за резистентността (вкл. и от България) и лечението на най-честите инфекции на горните и долните дихателни пътища (8, 10, 15). Авторът фокусира един неизследван в България проблем за новите възпалителни и метаболитни маркери при пневмонията, придобита в обществото, тяхната диагностична и прогностична стойност (12).

5. Дихателни нарушения по време на сън

На национални и международни форуми е представено *първото за България и едно от малкото в световната литература* проучване за повишения коронарен артериален калциев скор (КАКС) при пациенти с обструктивна сънна апнея.

Авторът разглежда *един малко познат в България проблем – синдрома на резистентност на горните дихателни пътища*, като акцентуира върху епидемиологията, патогенезата, основните клинични характеристики на синдрома, както и възможностите за лечение (13).

6. Пулмонална хипертония

За първи път в България са публикувани данни за *подобро качество на живот при пациенти с идиопатична и асоциирана със склеродермия белодробна артериална хипертония, в резултат на лечение с таргетни медикаменти* (6).

Докладвани са първите за страната данни за *повишена честота на хронична посттромбоемболична пулмонална хипертония при пациенти с рецидивиращ белодробен тромбоемболизъм* (53). Представени са и данни за повишена честота на пулмонална хипертония при пациенти с ХОББ (51).

7. Редки белодробни болести

На международен научен форум е докладван клиничен случай, представящ *дисекация на белодробната артерия при пациент с дифузна интерстициална белодробна болест и хронична посттромбоемболична пулмонална хипертония* (52).

Авторът представя клиничен случай на пациент с много рядка форма на белодробна цистециркоза (30,50).

8. Белодробен тромбоемболизъм (БТЕ)

Представени са *обобщени собствени данни за честотата, рисковите фактори, придружаващите заболявания, рецидивите и смъртността при пациенти с БТЕ*. Установява се по-висока смъртност при жени и по-висок риск при пациенти с продължителна имобилизация и висок индекс на коморбидност (55).

9. Туберкулоза и нетуберкулозни микобактериози (NTM)

Докладвани са три клинични случая, представящи *развитие на тежки форми на белодробна туберкулоза след лечение с биологични медикаменти (анти-TNF-а моноклонални антитела)* (46).

10. Бронхиална астма

Авторът има публикуван обзор, разглеждащ *новостите в оценката и поведението при пациенти с бронхиална астма, съгласно последните препоръки на международните ръководства*. Представени са новите медикаменти за лечение и персонализирания фенотипен подход към пациентите полезно за ОПЛ.

11. Опортюниситчни инфекции – публикувани са два случая.

1. Проучвания в областта на вътрешните болести

На международен научен форум е докладвано *иновативно проучване за положителния ефект на хипербарната оксигенация в лечението на хроничните невирусни хепатити* (63).

Представен е клиничен случай на пациент, който *развива остра проксимална тубулна дисфункция (синдром на Фанкони) на фона на отравяне с ацетилсалицилова киселина* (64.)

II. Проучвания върху затлъстяването и други заболявания в детско-юношеска възраст.

За първи път у нас и в страните от Източна Европа се изработват *специфични за възрастта и пола репрезентативни референтни стойности и изгладени LMS перцентилни криви на обиколка на талията* за градски деца и юноши на възраст 6-18 години.

Авторът участва в определянето на *диагностичния и терапевтичен подход към поликистозния овариален синдром в зависимост от специалността на практикуващия лекар.*

В справката за местата на автора в научните трудове прави впечатление, че той е самостоятелен или първи автор в 48,5 % от тях, което му определя водеща роля в авторския колектив.

Импакт факторът на д-р Велин Стратев е 72.05.

Намерени са **67 цитирания** на негови трудове според справката от библиотеката на МУ-Варна.

Учебната натовареност на д-р В. Стратев в последните 3 години варира между 360, 348,174ч., включително и англоезичното обучение.

Запознавайки се със научното творчество на д-р Велин Стратев прави впечатление разностранната ангажираност не само в областта на белодробните болести, но и в други аспекти на вътрешните болести (ендокринология, нефрология, кардиология, гинекология, неврология) и умението му да субординира разностранната патология (коморбидност) с участието ѝ в цялостната клинична картина на ХОББ, както и с хода и изхода на заболяването.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Считам, че така очертаната научна и приложна стойност на творчеството на д-р Велин Стратев, д.м., както и съвременният подход към предизвикателствата на времето във пулмологичен аспект (ХОББ-3-та причина за смърт в САЩ), характеризират д-р Велин Стратев като перспективен, търсец, млад учен, умеещ да работи в интердисциплинарен екип, стремящ се да упорства в предизвикателството: „Белият дроб-*terra cognita et incognita*”(което за мен е най-голямото достойнство на творчеството му).

Учебната му натовареност, както и способността му да популяризира знания (монография, учебни ръководства и др.), мултидисциплинарния подход към възпалението при ХОББ като генерализиран процес, обхващащ всички органи и системи, напълно удовлетворяват изискванията за „Закона за развитие на академичния състав“ на РБ и МУ-Варна. Убедено препоръчвам на уважаемите членове на научното жури да присъдят на д-р Велин Стратев научното (академично) звание „**доцент**“

Проф.д-р Красимира Кисьова, д.м.н

